

Карцином простате

Сматра се да је код 5 до 10% случајева рака простате за појаву болести одговорна породична предиспозиција (више случајева рака простате у породици), међутим исхрана богата масноћама, нарочито животињског порекла, може повећати ризик за рак простате. Више од 75% случајева рака простате јавља се код мушкараца старијих од 65 година. Одређивање **ПСА (простата специфичног антигена** тј. ензима којег луче ћелије простате) у крви, изменило је приступ дијагнози и лечењу ове болести. Нормалне вредности ПСА су испод 4нг/мл. Ниво ПСА може бити повишен код немалигних обољења простате и неких других обољења. **Вредности изнад 10 нг/мл у 70% случајева указују на присуство рака простате.** Вредности виши од 20 нг/мл могу указивати на проширену болест па су и планирана испитивања опсежнија. ПСА се користи у раном откривању рака простате, дијагностици болести и праћењу ефекта лечења.

Рак простате је рак који почиње у простати. Простата је мала творевина, величине ораха, која чини део репродуктивног система мушкарца. Она обавија уретру, цев која одводи урин из тела.

Узроци и фактори ризика

Рак простате је трећи најчешћи узрок смрти од рака код мушкараца свих узраста и најчешћи узрок смрти од рака код мушкараца старијих од 75. Рак простате се ретко јавља код мушкараца млађих од 40 година.

Људи који имају већи ризик од добијања рака простате су:

- Мушкарци који су старији од 60 година
- Мушкарци који имају оца или брата који имају или су имали рак простате
- Мушкарци који су изложени хербицидима
- Мушкарци који превише пију алкохол
- Земљорадници
- Мушкарци који једу храну богату мастима, посебно животињске масти
- радници у фабрикама гуме
- Сликари
- Мушкарци који су били изложени кадмијуму

Најмањи број случајева јавља се код јапанских мушкараца који живе у Јапану (здрава исхрана и здрав начин живота) и оних који не једу месо (вегетаријанци). Чест проблем код мушкараца је увећана простата (бенигна хиперплазија простате). Овај проблем не повећава ризик од настанка рака простате.

Симптоми

За утврђивање рака простате користе се тестови крви, па се већина случајева рака простате сада може уочити пре него што изазове било какве симптоме.

Симптоми које ћемо доле навести могу да се јаве са карциномом простате. Међутим, већину времена ови симптоми су изазвани другим проблемима са простатом који нису рак:

- Кашњење или успорен почетак млаза урина (мокраће).
- Капљање или цурење урина, најчешће после мокрења
- Спор мокраћни млаз
- Тешкоће при мокрењу, или немогућност да се избаци сав урин.
- Крв у урину или сперми
- Бол у костима или осетљивост, најчешће у доњем делу леђа и карлици (само када се рак прошири)